

SPRAWOZDANIE Z KONGRESU EDUKACJI MEDIALNEJ – BELLARIA 2009

W dniach 21-24 X 2009 roku w miejscowości Bellaria Igea Marina (Italia) odbył się II Europejski Kongres Edukacji Medialnej. Pierwszy EUROMEDUC miał miejsce w Belfaście w 2004 roku, a po nim odbyły się seminaria w Paryżu (30 VI -2 VII 2008), Brukseli (17-19 XI 2008) i Faro (16-18 II 2009).

Organizatorami Kongresu w 2009 roku były: Media Animation (Instytut w Belgii), CLEMI (wyspecjalizowane centrum edukacji medialnej, będące agendą francuskiego Ministerstwa Edukacji), Zaffiria (lokalna międzykomunalna organizacja włoska) i Uniwersytet Algarve (Hiszpania).

Podobnie jak w poprzednich spotkaniach w Kongresie uczestniczyli przedstawiciele świata polityki, regulatorów rynku mediów, działacze społeczni, przedstawiciele organizacji międzynarodowych, a przede wszystkim naukowcy z całej Unii Europejskiej i potęg światowych. W sumie uczestniczyło w Kongresie ponad 300 reprezentantów z ponad 30 państw. Można zaryzykować twierdzenie, że kongres skupił największe światowe autorytety z dziedziny edukacji medialnej, a byli obecni m.in.: prof. David Buckingham (Londyn), Cary Bazalgette (British Film Institute), prof. Letizia Corona (Univ. Bologna, Univ. Montreal), prof. Andrew Burn (Centre of the Study of Children), Suzanne Krucsay (dyr. w min. Edukacji Austria), prof. Thierry de Smedt (Belgia) oraz prof. Patrick Verniers (Univ. de Louvain, Instytut Media Animation – Belgia, główny speaker Kongresu).

Organizatorzy Kongresu ustanowili czas obrad codziennie od godz. 9.00 do 19.00. Spotkania odbywały się naprzemiennie w Sali Plenarnej i sześciu pokojach, w których spotkania otrzymały miano okrągłych stołów. Faktycznie, program był bardzo napięty, a wystąpienia zaplanowane w formie paneli z liderami. Po wszystkich wystąpieniach była sposobność zadania kilku pytań, a sprawozdawcy paneli przynosili wnioski na spotkania plenarne.

Tematami przewodnimi Kongresu były:

- Edukacja medialna w Europie. programy, projekty i struktury
- Przyszłość edukacji medialnej: szanse i wyzwania
- Konstruktywne kontrowersje w dziedzinie edukacji medialnej
- Nowe obszary edukacji medialnej
- Kluczowe kwestie edukacji medialnej
- Edukacja medialna jako zagadnienie dla struktur Unii Europejskiej

Jako panelista uczestniczyłem w spotkaniu 22 X (certyfikat-załącznik), dotyczącym możliwości popularyzacji edukacji medialnej na drodze regulacji państwowych i projektów długofalowych. Prowadzącym panel był prof. Patrick Verniers, a uczestniczyli w panelu ponadto: Maria Corominas (Portugalia), Anghel Rodica Roxana (Rumunia) i Hartai Laszlo (Węgry).

Ponieważ było to moje pierwsze wystąpienie na tym forum, zatem najpierw przedstawiłem skrótowo sytuację edukacji medialnej w Polsce (załącznik), a następnie – zgodnie z myślą przewodnią panelu – wstępny projekt „Narodowego Programu Edukacji Medialnej”, znany KRRiT z konferencji w Fabryce Trzciny w Warszawie. Moje wystąpienie zostało dobrze przyjęte, a niektóre pomysły upowszechniania edukacji medialnej posłużyły do wniosków podsumowujących Kongres.

Kongres uwidocznił różnorodność w terminologii edukacji medialnej, a dyskusje dotyczyły również zasadności niektórych pojęć, kojarzonych z edukacją medialną oraz zakresu wiedzy, jaki edukacja medialna powinna obejmować.

Edukacja medialna to – jak określono w podsumowaniu Kongresu – warunek obywatelskiego uczestnictwa w nowoczesnych demokracjach, ale przede wszystkim podstawa relacji międzyludzkich naszej cywilizacji, możliwych głównie za pośrednictwem mediów. Szczególnie doświadczenia społecznego wykluczenia mniejszości narodowych, kulturowych i religijnych (pokazane na Kongresie, a dotyczące mniejszości muzułmańskich w Kanadzie) uświadamiają zagrożenia, jakie niesie separacja medialna.

Wśród uczestników dominował pogląd, że kompetencja medialna to umiejętności, które trzeba szerzyć w całym społeczeństwie, ale najbardziej konkretnym dowodem jej docenienia i szansą najbardziej metodycznego potraktowania będzie umieszczenie edukacji medialnej w programach szkolnych jako niezależnego przedmiotu, co ma miejsce obligatoryjnie w systemie nauczania w najlepiej rozwiniętych państwach na świecie oraz w wielu szkołach elitarnych na całym świecie.

Edukacja medialna to warunek uczestnictwa w budowaniu społeczności, a to nie może dokonywać się biernie, wyłącznie poprzez odbiór treści, ale wymaga aktywności. Coraz większa aktywność dotychczasowych biernych odbiorców to pozytywny trend, który zauważył Kongres i postawił tezę, że aktywność z czasem będzie się zwiększać.

Piotr Boroń
KRRiT